

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

Bendra informacija apie apskaičiavimo metodiką

1. Kodėl, palyginti su praėjusiais metais, 2018 m. įnašų mokėjimo laikotarpiu pasikeitė mano įstaigai taikomas apskaičiavimo metodas?

Apskaičiavimo metodas galėjo pasikeisti dėl pasikeitusio a) įstaigos balanso dydžio arba b) įstaigos verslo modelio. BVP apskaičiavimo metodą nustato taip:

MAŽOS ĮSTAIGOS, KURIOMS TAIKOMAS FIKSUOTAS ĮNAŠAS

Visas turtas < 1 mlrd. EUR ir

bazė, t. y. visi įsipareigojimai – nuosavos lėšos – apdraustieji indėliai ≤ 300 mln. EUR

	Įnašas
bazė ≤ 50 mln. EUR	1 000 EUR
50 mln. EUR < bazė ≤ 100 mln. EUR	2 000 EUR
100 mln. EUR < bazė ≤ 150 mln. EUR	7 000 EUR
150 mln. EUR < bazė ≤ 200 mln. EUR	15 000 EUR
200 mln. EUR < bazė ≤ 250 mln. EUR	26 000 EUR
250 mln. EUR < bazė ≤ 300 mln. EUR	50 000 EUR

VIDUTINĖS ĮSTAIGOS, KURIOMS TAIKOMA FIKSUOTO ĮNAŠO DALIS

Visas turtas < 3 mlrd. EUR;

	Įnašas
bazės dalis < 300 mln. EUR	50 000 EUR
300 mln. EUR < bazės dalis	Pagal riziką pakoreguotas įnašas

DIDESNĖS ĮSTAIGOS, KURIOMS FIKSUOTAS ĮNAŠAS NETAIKOMAS

Visas turtas < 3 mlrd. EUR;

	Įnašas
Visas	Pagal riziką pakoreguotas įnašas

KITOS

Hipotekos kredito įstaigoms, finansuojamoms padengtosiomis obligacijomis, ir investicinėms įmonėms, kurių paslaugos ir veikla ribota, taikoma speciali apskaičiavimo metodika.

2. 2017 m. gavau banko licenciją. Kaip bus apskaičiuojamas mano 2018 m. *ex ante* įnašas?

Jei 2017 m. įstaiga gavo naują banko licenciją, jos individualus įnašas už 2018 m. *ex ante* įnašų mokėjimo laikotarpį taip pat apims dalinį įnašą už 2017 m. 2017 m. dalis bus nustatyta atsižvelgiant į 2018 m. įnašą ir tai, kiek mėnesių 2017 m. buvo vykdoma priežiūra.

Pavyzdžiui,

tarkime, kad visas įstaigos 2018 m. *ex ante* įnašas yra 2 000 EUR, o priežiūra pradėta vykdyti 2017 m. birželio 5 d. 2017 m. įstaiga buvo prižiūrima 6 mėnesius (liepos–gruodžio mėn.). Todėl dalinis įnašas nustatomas taip: $2\,000\text{ EUR} \times 6/12 = 1\,000\text{ EUR}$, o galutinė suma, kurią reikia sumokėti, yra 3 000 EUR (2 000 EUR + 1 000 EUR).

3. Informacijoje, kurią gavau iš savo nacionalinės pertvarkymo institucijos (sąskaitoje arba suderintame priede), nurodytos dvi skirtingos sumos: a) apskaičiuota suma ir b) galutinė suma, kurią reikia mokėti. Kodėl jos skiriasi?

Galutinė mokėtina suma gali skirtis nuo apskaičiuotos sumos, nes ji apima šiuos koregavimus:

- ▶ **2015 m. atskaitymas.** BPV atsižvelgia į įnašus, kuriuos dalyvaujančios valstybės narės rinko ir perdavė BPV 2015 m.⁽¹⁾, ir atima juos iš kiekvienos įstaigos mokėtinos sumos tiesiniu principu. Tai reiškia, kad 2018 m. 1/6 likusio balanso (t. y. dar nekompensuota 2015 m. *ex ante* įnašo dalis) atskaitoma iš 2018 m. *ex ante* įnašų sumos, kurią turi mokėti kiekviena įstaiga;
- ▶ **Perskaičiavimai ir patikslinimai.** Nustatant galutines mokėtinas sumas atsižvelgiama, jei taikoma, į skirtumą tarp apskaičiuotų ir ankstesniais įnašų mokėjimo laikotarpiais (2015 m., 2016 m. ir 2017 m.) sumokėtų metinių įnašų ir įnašų, kuriuos reikėjo sumokėti po perskaičiavimo arba patikslinimo⁽²⁾.
- ▶ **Naujai prižiūrimos įstaigos.** Jei 2017 m. įstaiga buvo naujai prižiūrima, jos apskaičiuotas įnašas turi būti pakoreguotas, atsižvelgiant į tai, kiek mėnesių tais metais priežiūra buvo vykdoma (žr. 2 klausimą).

4. Ar galiu perskaičiuoti 2018 m. įnašus? Ar galiu numatyti, kokią sumą reikės mokėti 2019 m.?

Apskaičiavimo metodika nustatyta Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2015/63 (toliau – Deleguotasis reglamentas) ir Tarybos įgyvendinimo reglamente (ES) 2015/81 (toliau – Įgyvendinimo reglamentas), tačiau yra keli veiksniai, dėl kurių sudėtinga perskaičiuoti arba numatyti įnašus, t. y.:

- (a) apskaičiavimo metodika pagrįsta **santykinėmis pozicijomis**;
- (b) **mišri apskaičiavimo bazė** – tarp BGPD ir BPeM (žr. 7 klausimą);
- (c) keli **rizikos rodikliai** dar neįtraukti, nes nėra duomenų, ir
- (d) **apdraustųjų indėlių** raida.

⁽¹⁾ Pagal Direktyvos 2014/59/ES (BGPD) 103 ir 104 straipsnius ir 2014 m. gegužės 14 d. Tarpvyriausybinių susitarimą dėl įnašų į Bendrą pertvarkymo fondą pervedimo ir sujungimo.

⁽²⁾ Pagal Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/63 17 straipsnio 3 ir 4 dalis.

Remdamosi apskaičiavimo metodika, įstaigos gali tik iš dalies perskaičiuoti arba numatyti savo būsimą *ex ante* įnašą:

- (a) mažos įstaigos, kurioms taikomas **fiksuotas įnašas**, gali perskaičiuoti ir numatyti savo būsimus *ex ante* įnašus, remdamosi Deleguotojo reglamento 10 straipsnyje aprašyta metodika;
- (b) vidutinės įstaigos, kurioms taikoma **fiksuoto įnašo dalis** pagal Įgyvendinimo reglamento 8 straipsnio 5 dalį, gali perskaičiuoti arba numatyti tik fiksuotą 50 000 EUR fiksuoto įnašo dalį;
- (c) įstaigos, mokančios **pagal riziką pakoreguotą** įnašą, negali perskaičiuoti arba numatyti savo būsimų įnašų dėl pirmiau nurodytų veiksnių.

Galiausiai 2017 m. ir 2018 m. įnašų mokėjimo laikotarpiais BPV kartu su nacionalinėmis pertvarkymo institucijomis parengė suderintus priedus, kuriuose įstaigoms pateikiami keli tarpiniai etapai, leidžiantys perskaičiuoti dalį skaičiavimų.

Pagrindiniai 2018 m. *ex ante* įnašų apskaičiavimo veiksniai

TIKSLINIS LYGIS

5. Kodėl, palyginti su ankstesniais metais, BPV nusprendė pakeisti 2018 m. BPF tikslinį lygį?

Siekdama tikslo iki 2023 m. gruodžio 31 d. pasiekti ne mažiau kaip 1 proc. visos euro zonoje esančios apdraustųjų indėlių sumos, BPV nustatė, kad 2018 m. tikslinis lygis yra 1/8 1,15 proc. 2017 m. vidutinės apdraustųjų indėlių sumos (apskaičiuojamos kas ketvirtį) visose kredito įstaigose, kurioms suteiktas leidimas vykdyti veiklą euro zonoje.

BPV atsižvelgė į apdraustųjų indėlių augimą ankstesniais metais. 2017 m. apdraustųjų indėlių augimas buvo spartesnis – 3,2 proc., palyginti su 2016 m. 2,2 proc. augimo lygiu. Europos Komisijos Jungtinio tyrimų centro padedama BPV išanalizavo įvairius apdraustųjų indėlių augimo ateinančiais metais scenarijus ir atlikusi šią analizę nustatė, kad, palyginti su 2017 m., tikslinis lygis padidėjo.

6. Koks bus 2019 m. tikslinis lygis?

Kaip ir kiekvienais metais, nustatydamą metinį BPF tikslinį lygį, BPV atsižvelgs į tai, kaip apdraustieji indėliai augo ankstesniais metais. BPV, nustatydamą metinį tikslinį lygį, siekia užtikrinti tokią BPF formavimo pažangą, kuri padėtų artėti prie reikiamo tikslinio lygio pradinio laikotarpio pabaigoje (t. y. 2023 m. gruodžio 31 d.).

BGPD IR BPEM DALYS

7. Kokie yra BGPD ir BPeM reglamento ⁽³⁾ apskaičiavimo metodai? Kokį poveikį individualiems įnašams daro su dviem metodais siejamas svoris?

Pradiniu laikotarpiu (2016–2023 m.) *ex ante* įnašai apskaičiuojami taikant pakoreguotą metodą ⁽⁴⁾. 2018 m. įnašų mokėjimo laikotarpį įstaigos moka svertinį vidurkį:

- ▶ 33,33 proc. metinių įnašų apskaičiuojama pagal BGPD (arba nacionalinę bazę ⁽⁵⁾) ir
- ▶ 66,67 proc. metinių įnašų apskaičiuojama pagal BPeM reglamentą (arba euro zonos bazę ⁽⁶⁾).

⁽³⁾ Bendro pertvarkymo mechanizmo reglamentas (Reglamentas (ES) Nr. 806/2014).

⁽⁴⁾ Pakoreguota metodika aprašyta Tarybos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/81 8 straipsnio 1 dalyje.

⁽⁵⁾ Apskaičiuojama pagal Direktyvos 2014/59/ES 103 straipsnį ir Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/63 4 straipsnį.

⁽⁶⁾ Apskaičiuojama pagal Reglamento (ES) Nr. 806/2014 (BPeM reglamento) 69 ir 70 straipsnius ir Tarybos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/81 4 straipsnį.

Skaičiuojant metinių įnašų dalį pagal **BGPD (arba nacionalinę bazę)**, atsižvelgiama tik į įstaigų, kurioms suteiktas leidimas vykdyti veiklą tos dalyvaujančios valstybės narės teritorijoje, pateiktus duomenis. Į įstaigų, kurioms suteiktas leidimas vykdyti veiklą kitų dalyvaujančių valstybių narių teritorijoje, duomenis neatsižvelgiama. Todėl metinė tikslinė suma nustatoma remiantis nacionaline baze. Įstaigos santykinis rizikingumas ir santykinis dydis taip pat vertinami tik lyginant su įstaigų, kurioms suteiktas leidimas vykdyti veiklą tos pačios valstybės narės teritorijoje, rizikingumu ir dydžiu.

Skaičiuojant metinių įnašų dalį pagal **BPeM reglamentą (arba euro zonos bazę)**, atsižvelgiama į visų įstaigų, kurioms suteiktas leidimas vykdyti veiklą visų dalyvaujančių valstybių narių teritorijoje, pateiktus duomenis. Taigi, metinė tikslinė suma ir įstaigų santykinis rizikingumas ir dydis vertinami lyginant su visomis visų dalyvaujančių valstybių narių įstaigomis. Abu įnašai apskaičiuojami pagal tą pačią metodiką.

Ateinančiais metais euro zonos bazės (arba BPeM reglamento) svoris palaipsniui didės ir 2023 m. įnašų mokėjimo laikotarpiu pasieks 100 proc.

SANTYKINĖ POZICIJA DYDŽIO IR APDRAUSTŪJŲ INDĖLIŲ ATŽVILGIU

8. Kodėl mano individualus įnašas didesnis nei kitų įstaigų, kurių balanso dydis ir įsipareigojimų struktūra yra panašūs?

Ex ante įnašams turi įtakos šie veiksniai:

- ▶ *ex ante* įnašai yra **BGPD** įnašo ir **BPeM reglamento** įnašo svertinis vidurkis (žr. 7 klausimą);
- ▶ pagal riziką pakoreguotų įstaigų *ex ante* įnašams įtakos turi:
 - **dydis**, nustatomas pagal visus įsipareigojimus, atėmus nuosavas lėšas, apdraustuosius indėlius ir konkrečius koregavimus⁽⁷⁾;
 - **rizikingumas** (jei taikytinas pagal riziką pakoreguotas metodas).

Taigi,

- (a) dvi vienodos įstaigos toje pačioje valstybėje narėje mokės tokį patį *ex ante* įnašą (nes jų BGPD, taigi ir BPeM reglamento komponentai bus vienodi);
- (b) dvi toje pačioje valstybėje narėje esančios skirtingo dydžio ir (arba) rizikingumo įstaigos mokės skirtingą *ex ante* įnašą (nes jų BGPD ir BPeM reglamento įnašai bus skirtingi) ir
- (c) dviejų vienodų įstaigų, vykdančių veiklą skirtingose valstybėse narėse, BPeM reglamento įnašas bus vienodas, tačiau BGPD įnašas gali skirtis. Taip gali būti dėl to, kad i) skiriasi BGPD tiksliniai lygiai valstybėse narėse ir (arba) ii) skiriasi įstaigų santykinės pozicijos (dydžio ir (arba) rizikingumo atžvilgiu) jų šalyse.

⁽⁷⁾ Konkretūs koregavimai nurodyti Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/63 5 straipsnyje.

9. Mano 2016 m. balansas sumažėjo, tačiau moku daugiau nei praeitais metais. Kodėl?

Kaip nurodyta atsakyme į 8 klausimą, 2018 m. *ex ante* įnašai yra skaičiavimų, atliktų pagal BGPD ir BPeM reglamentą, svartinis vidurkis ir jie iš esmės priklauso nuo:

- (a) (atitinkamo) **tikslinio (-ių) lygio (-ių)**;
- (b) santykinės pozicijos **dydžio ir rizikingumo atžvilgiu**, palyginti su kitomis įstaigomis konkrečioje valstybėje narėje arba euro zonoje.

Sumažėjus dydžiui ir (arba) pagerėjus rizikingumui, sumažės ir *ex ante* įnašas, jei nesikeis nė vienas iš kitų veiksnių, dėl ko šis pagerėjimas galėtų būti panaikintas.

Pavyzdžiui, pagal BGPD, jei tikslinis lygis išlieka pastovus ir nė vienos kitos nacionalinės įstaigos dydis arba rizikingumas nepasikeičia, gerokai sumažėjus visiems įstaigos įsipareigojimams arba rizikos pozicijai, gerokai sumažės ir individualus įnašas. Tačiau jei tuo pačiu metu smarkiai išaugs tikslinis lygis ir (arba) sumažės daugumos kitų nacionalinių įstaigų dydis ir (arba) rizikingumas, individualus įnašas gali padidėti (net ir sumažėjus įstaigos dydžiui ir (arba) rizikos pozicijai).

Taigi, norint įvertinti, ar, sumažėjus dydžiui ir (arba) rizikos pozicijai, sumažės *ex ante* įnašai, reikėtų išanalizuoti visų kitų įstaigų valstybėje narėje, kurioje veikia įstaiga (pagal BGPD), ir euro zonoje (pagal BPeM reglamentą) dydžio ir (arba) rizikingumo **santykiinius** pokyčius.

RIZIKOS KOREKCINIS KOEFICIENTAS

10. Palyginti su praėjusiais metais, mano rizikos rodikliai smarkiai nepasikeitė ir nurodžiau, kad padengimo likvidžiuoju turtu rodiklis (LCR) yra 100 proc. – tai atitiko 2016 m. minimalų reikalavimą (t. y. 70 proc.). Tačiau mano rizikos korekcinis koeficientas, palyginti su 2017 m., gerokai padidėjo. Kokia gali būti šio padidėjimo priežastis?

Kiekvienos atskiros įstaigos rizikos korekcinis koeficientas turėtų būti vertinamas santykinai, atsižvelgiant į visas kitas įstaigas (atskirai nacionaliniu ir euro zonos lygmenimis). Todėl, pavyzdžiui, jei visos kitos įstaigos toje pačioje valstybėje narėje nurodė, kad LCR rodiklis yra didesnis nei 200 proc., pagal BGPD 100 proc. LCR rodiklis bus nepalankus, todėl įstaiga bus priskirta didžiausios rizikos intervalui. Panaši logika taikoma pagal BPeM reglamentą (atsižvelgiant į visas įstaigas euro zonoje).

Be to, kadangi 2018 m. įnašų mokėjimo laikotarpiu LCR rodiklis yra vienintelis II rizikos ramsčio rodiklis, jo svoris yra 100 proc. Ateityje, kai bus nustatytas grynasis pastovaus finansavimo rodiklis, abu rizikos rodikliai turės vienodą svorį (50 proc.) ir santykinis LCR rodiklio poveikis sumažės.

Galiausiai, atkreipkite dėmesį į tai, kad galimo neigiamo LCR rodiklio poveikio negalima kompensuoti geresniu vieno iš kitų rizikos rodiklių rezultatu. Rizikos ramsčių agregavimas, aprašytas Deleguotojo reglamento I priedo V žingsnyje, neturi kompensacinio poveikio. Tai reiškia, kad jei įstaigos II rizikos ramsčio rezultatas yra prastas (t. y. santykinai mažas LCR rodiklis), taikant apskaičiavimo metodiką galimai geresnė pozicija kitų rizikos rodiklių atžvilgiu nekompensuojama.

11. Ar pagal riziką pakoreguotų įnašų apskaičiavimo metodika išsami?

Įstaigų metinių įnašų apskaičiavimo procedūra nustatyta I priede:

Deleguotojo reglamento I priedas			
Ramstis	Rodiklis	Ramsčiui taikomi rodiklių svoriai	Ramsčio svoris
I RAMSTIS. Rizikos pozicija	Įstaigos turimos nuosavos lėšos ir tinkami įsipareigojimai, viršijantys minimalų nuosavų lėšų ir tinkamų įsipareigojimų reikalavimą	25%	50%
	Sverto koeficientas	25%	
	Bendro 1 lygio nuosavo kapitalo (CET1) pakankamumo koeficientas	25%	
	Bendra rizikos pozicija, padalyta iš viso turto	25%	
II RAMSTIS. B. Finansavimo šaltinių stabilumo ir įvairovės ramstis	Grynasis pastovaus finansavimo rodiklis	50%	20%
	Padengimo likvidžiuoju turtu rodiklis	50%	
III RAMSTIS. Įstaigos svarba finansų sistemos stabilumui arba ekonomikai	Tarpbankinių paskolų ir indėlių Europos Sąjungoje dalis	100%	10%
IV RAMSTIS. Papildomi rizikos rodikliai, kuriuos nustato pertvarkymo institucija	Pagal rinkos riziką įvertintas turtas, padalytas iš viso turto	4,5 %	20%
	Pagal rinkos riziką įvertintas turtas, padalytas iš bendro 1 lygio nuosavo kapitalo	4,5 %	
	Pagal rinkos riziką įvertintas turtas, padalytas iš bendros rizikos pozicijos	4,5 %	
	Nebalansinių pozicijų nominali suma, padalyta iš viso turto	4,5 %	
	Nebalansinių pozicijų nominali suma, padalyta iš bendro 1 lygio nuosavo kapitalo	4,5 %	
	Nebalansinių pozicijų nominali suma, padalyta iš bendros rizikos pozicijos	4,5 %	
	Išvestinių finansinių priemonių pozicija, padalyta iš viso turto	4,5 %	
	Išvestinių finansinių priemonių pozicija, padalyta iš bendro 1 lygio nuosavo kapitalo	4,5 %	
	Išvestinių finansinių priemonių pozicija, padalyta iš bendros rizikos pozicijos	4,5 %	
	Sudėtingumas ir sėkmingo pertvarkymo galimybė	4,5 %	
	Narystė institucinėje užtikrinimo sistemoje	45 %	
	Ankstesnės nepaprastosios viešosios finansinės paramos mastas	10 %	

Tačiau procedūra tebėra **neišsami kalbant apie raudonai pažymėtus rodiklius**. Kadangi nėra suderintų duomenų, BPV iki šiol nereikalavo, kad įstaigos pateiktų informaciją apie:

- ▶ I rizikos ramstis. Įstaigos turimos nuosavos lėšos ir tinkami įsipareigojimai, viršijantys minimalų nuosavų lėšų ir tinkamų įsipareigojimų reikalavimą;
- ▶ II rizikos ramstis. Grynasis pastovaus finansavimo rodiklis (**NSFR**);
- ▶ III rizikos ramstis. **Tarpbankinės** paskolos ir indėliai;
- ▶ IV rizikos ramstis. **Sudėtingumas ir pertvarkymo galimybė**.

Atsižvelgdama į šiuos rodiklius, BPV nustatė šiuos svorius (svoriai, pasikeitę dėl to, kad nebuvo naudojami visi rodikliai, pažymėti raudonai):

2018 m. mokėjimo laikotarpis			
Ramstis	Rodiklis	Ramsčiui taikomi rodiklių svoriai	Ramsčio svoris
I RAMSTIS. Rizikos pozicija	Sveto koeficientas	33%	55,56 % (arba 5/9)
	Bendro 1 lygio nuosavo kapitalo (CET1) pakankamumo koeficientas	33%	
	Bendra rizikos pozicija, padalyta iš viso turto	33%	
II RAMSTIS. B. Finansavimo šaltinių stabilumo ir įvairovės ramstis	Padengimo likvidžiuoju turto rodiklis	100%	22,22 % (arba 2/9)
IV RAMSTIS. Papildomi rizikos rodikliai, kuriuos nustato pertvarkymo institucija	Pagal rinkos riziką įvertintas turtas, padalytas iš viso turto	5%	22,22 % (arba 2/9)
	Pagal rinkos riziką įvertintas turtas, padalytas iš bendro 1 lygio nuosavo kapitalo	5%	
	Pagal rinkos riziką įvertintas turtas, padalytas iš bendros rizikos pozicijos	5%	
	Nebalansinių pozicijų nominali suma, padalyta iš viso turto	5%	
	Nebalansinių pozicijų nominali suma, padalyta iš bendro 1 lygio nuosavo kapitalo	5%	
	Nebalansinių pozicijų nominali suma, padalyta iš bendros rizikos pozicijos	5%	
	Išvestinių finansinių priemonių pozicija, padalyta iš viso turto	5%	
	Išvestinių finansinių priemonių pozicija, padalyta iš bendro 1 lygio nuosavo kapitalo	5%	
	Išvestinių finansinių priemonių pozicija, padalyta iš bendros rizikos pozicijos	5%	
	Narystė institucinėje užtikrinimo sistemoje	45%	
	Ankstesnės nepaprastosios viešosios finansinės paramos mastas	10%	

Bendra informacija apie sąskaitų išrašymą ir teikiamą informaciją

12. Kokia informacija yra arba gali būti teikiama įstaigoms?

Kiekvienos valstybės narės nacionalinės pertvarkymo institucijos turi pranešti jų kompetencijos srityje esančioms įstaigoms apie mokėtinus *ex ante* įnašus (terminas – gegužės 1 d.).

Siekdama suderinti taikomą praktiką, BPV, nuo 2017 m. bendradarbiaudama su nacionalinėmis pertvarkymo institucijomis, rengia šiuos dokumentus (jie turi būti pateikti įstaigoms):

- ▶ **Pagrindinis sprendimas.** Šiame dokumente apibendrinama *ex ante* įnašų tvarka, įskaitant taikymo sritį, skaičiavimams naudojamus duomenis, apskaičiavimo metodiką ir tai, kaip BPV praneša rezultatus nacionalinėms pertvarkymo institucijoms. Šis dokumentas vienodas visoms įstaigoms.
- ▶ **Suderintas priedas.** Šiame dokumente pateikiama informacija apie *ex ante* įnašo apskaičiavimo etapus. Šis dokumentas priklauso nuo įstaigos pobūdžio.

Be to, kaip ir praėjusiais metais, BPV savo interneto svetainėje paskelbs kelis pagrindinius apibendrinamuosius faktus apie 2018 m. *ex ante* įnašų ciklą, taip pat bendrą statistinę informaciją apie skaičiavimų rezultatus.

For more information about the SRF, see <https://srb.europa.eu/>